

شناخت‌نامه مازندران / ۱۰
فرهنگ و ادب / ۶

افسانه عاشقانه
طالب و زهره

نادعلی فلاح

رسانش نوین - ۱۳۹۱

سرشناسه	: فلاح، نادعلی، ۱۳۳۷ -
عنوان و نام پندآور	: افسانه عاشقانه طالب و زهره/ نادعلی فلاح، سرپرست مجموعه زین العابدین درگاهی،
مشخصات نشر	: تهران: رسانش نوین، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	: ۴۸ ص.؛ ۱۹×۲۵/۹ س.م.
فروست	: شناختنامه مازندران؛ ۱۰؛ فرهنگ و ادب؛ ۶.
شابک	: 978-600-6826-10-3 : دوره: 4-00-6826-600-978
وضعیت فهرست نویسی	: فیما
بازداشت	: این اثر با حمایت حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی استان مازندران منتشر شده است.
پادداشت	: کتابنامه .
موضوع	: افسانه‌ها و قصه‌های مازندرانی
موضوع	: مازندران
شناسه افزوده	: درگاهی، زین العابدین، ۱۳۳۸ -
شناسه افزوده	: سازمان تبلیغات اسلامی استان مازندران. حوزه هنری
شناسه افزوده	: شناختنامه مازندران؛ ۱۰.
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۱ ج. ۱۰، ۶۶۳/۲۲ الف / DSR۲۰۵۲
رده بندی دیویی	: ۹۵۵/۳۳ -
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۹۲۶۱۸۹

تهران، بهار شمالی، کوچه شکریا، نیش شیرازی، پلاک ۷ - واحد ۲
تلفن: ۰۹۱۲۱۳۰۹۱۳۱، تلکس: ۷۷۵۳۰۵۱۶۱، rasanesh.pub@gmail.com

افسانه عاشقانه طالب و زهره نادعلی فلاح

سرپرست مجموعه: دکتر زین العابدین درگاهی
ویراستاران: خدیجه نامدار جویباری، هاجر امامی

طرح جلد: زهره ایزدی‌راد

صفحه آرا: ونوشه جویباری

لیتوگرافی: فیلم گراف

چاپخانه: پیمان نواندیش

صحافی: ولیعصر

چاپ اول، تهران، ۱۳۹۱

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰۰ تومان

نماد روی جلد: خورشید از نقش‌مایه‌های کهن بافت‌های
سنتی مازندران (گلپج)

چاپ اول این کتاب با حمایت حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی استان مازندران منتشر شده است.

فهرست مطالب

۹	پیش‌گفتار
۱۳	مقدمه
۱۴	منظومه‌های شفاهی مازندران
۱۶	ویژگی‌های کلی افسانه‌های عاشقانه
۱۸	روایت‌هایی از افسانه طالب و زهره
۱۸	روایت اول
۲۰	روایت دوم
۲۱	روایت سوم
۲۳	روایت چهارم
۲۴	ویژگی‌های افسانه طالب و زهره
۳۴	موسیقی طالب
۳۵	منظومه طالب و زهره و طالب آملی
۳۶	شباهت‌ها
۳۷	تفاوت‌ها
۴۵	کتاب‌نامه

پیش‌گفتار

مازندران سرزمین همیشه بهاران با داشتن قله‌های سر به فلک کشیده و دشت‌های سرسبز ساحل دریای نیلگون خزر، فرهنگ و تمدنی غنی و دیرینه را در خود نهفته دارد. خردورزان و پژوهشگران بی‌تردید نقش‌آفرینی نقش‌آفرینان مازندرانی را در بنا، تثبیت و گسترش هویت فکری و فرهنگی تمدن ایرانی - اسلامی نمی‌توانند نادیده بگیرند. مطالعه این نقش‌ها و نقش‌آفرینان برای بازشناسی، تقویت و بقای هویت اسلامی - ایرانی امروزیان می‌تواند راه‌گشا باشد. مجموعه «شناخت‌نامه مازندران» به این مطالعه و بازشناسی روی آورده است که ویژگی‌های شاخص آن چنین است:

موضوع: تاریخ و تمدن، فرهنگ و ادب، هنر و معماری، مذهب و ... .

هدف: ارتقای سطح آگاهی‌ها، تقویت هویت دینی، فرهنگی و اجتماعی، اعتلای سطح اعتماد به نفس عمومی (مردم مازندران)؛ فراهم کردن زمینه‌های پژوهشی برای رشد و شکوفایی پژوهشگران جوان، به‌ویژه پژوهشگران مازندرانی.

مخاطبان: همه مردم به‌ویژه نسل جوان تحصیل‌کرده.

مؤلفان: استادان صاحب‌نام دانشگاه‌ها، حوزه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی، پژوهشگران علاقه‌مند به مازندران‌شناسی.

کمیت حجم: ارائه مطالب به صورت کتاب در اندازه پالتویی به حجم تقریبی ۴۸ صفحه.

سطح مطالب: بیان متن با رعایت معیارهای علمی و پژوهشی به زبانی ساده و روان؛ نوگرایی هدف غایی نیست، اما بیانی نو و شکلی مطلوب در نظر بوده است.

محورها: در مرحله اول ۳۷ جلد از مجموعه «شناخت‌نامه مازندران» در این محورها ارائه شده است: زبان، فرهنگ و ادب، تاریخ، بناهای تاریخی-مذهبی، شهرنامه‌ها (شهرهای فراموش‌شده و امروزی) و ناموران. در این مرحله چند موضوع به ظاهر پراکنده انتخاب شده است، تا علاوه بر پرهیز از تخصصی بودن صرف، به سلیقه‌های عموم مخاطبان نیز توجه شود. بی‌تردید در پایان کار (به شرط توفیق الهی)، مجموعه در هر محور به شیوه جداگانه و تخصصی می‌تواند ارائه شود.

بر خود فرض می‌دانم از کسانی که در شکل‌گیری این مجموعه نقش داشته‌اند قدردانی کنم:

استادان و پژوهشگرانی که آثار خود را در اختیار این مجموعه قرار داده‌اند؛ به‌ویژه از استادان بزرگوار که مشاوران و ارزیابان علمی این مجموعه بوده‌اند: دکتر حسن بشیرنژاد، دکتر محمود دیانی، محمدصالح ذاکری، دکتر علی رضانی پاچی، دکتر

رضا ستاری، علی اکبر عنایتی، دکتر علی اصغر کلانتر، دکتر مصطفی مجد، دکتر مصطفی معلمی، دکتر سید رحیم موسوی، دکتر صفر یوسفی؛ حوزه هنری استان مازندران به ویژه مدیر محترم حوزه جناب آقای نبی الله خدابخشی، مدیر پیشین جناب آقای عزیزالله محمدپور و کارشناس پژوهش؛ همکاران در آماده سازی متن ها، ویرایش، نمونه خوانی، صفحه آرایی و دیگر همکاران اجرایی آقای شهرام موساپور و خانم ها مقدسه کوچک زاده، راضیه زلیکانی، مرضیه زلیکانی و ... که صادقانه و بی وقفه در اجرای امور تلاش کرده اند؛ طراح جلد خانم ایزدی راد، نشر رسانش نوین و مدیر محترم آن، جناب آقای محسن علی نژاد قمی و همکار ایشان خانم فاطمه علی نژاد قمی که در ارتقای کمی و کیفی کار سخت کوشیدند. با سپاس ویژه از مدیر کل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی مازندران حجه الاسلام عباسعلی ابراهیمی، پژوهشکده مازندران شناسی و مدیر محترم آن جناب آقای دکتر حسین اسلامی که با راهنمایی ها و در اختیار نهادن امکانات کتابخانه در به سامان رساندن این مجموعه مؤثر بوده اند.

من الله التوفیق و علیه التکلان

سرپرست مجموعه شناخت نامه

زین العابدین درگاهی - تابستان ۱۳۹۱